

**AmaHadith Angamashumi Amathathu
Akhethiwe Athathwe encwadini ethi: Izidingo
Zabahambeli Bendlela (Zad al-Taalibeen):**

**Ibhalwe ngu Mufti Ashiq Ilahi رحمه الله عليه
Incwadi 1**



Isingeniso

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ezweni lanamuhla elimatasa kakhulu, abantu abaningi bakuthola kunzima ukuthola isikhathi esanele sokufunda ulwazi lwe-Islam. Amahora amade esikoleni noma emsebenzini, imisebenzi yasekhaya, kanye nempilo esheshayo kuvame ukushiya isikhathi esincane kakhulu sokufunda ngenkolo (Deeni) ngokuzinzile.

Umuntu angaba nenhloso eqotho yokufunda, kodwa usuku ludlula ngokushesha, kube nzima ukuqhubeka ngokungaguquki. Ngenxa yalokho, amaSulumane amaningi afuna okuthile okufushane, okulula, nokungazuza kalula kukho.

Ngenxa yalesi sizathu, sihlanganise iqoqo lamaHadith amafushane, alula ukufundwa, alula ukuwaqonda, futhi alula ukuwazuza.

Lencwadi (Kitaab) ihlanganiswe ngenhloso yokwenza ulwazi olubalulekile lwe-Islam lufinyeleleke kubo bonke abantu, noma ngabe bamatasa kangakanani.

Ukukhethwa kwala maHadith kuthathwe encwadini eyaziwa kakhulu ethi, **Zad al-Taalibeen**, eyalungiselelwa abafundi, yisazi esinguthisha ohloniphekile, uSheikh Mufti Muhammad Ashiq Ilahi al-Bulandshehri رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

Wayehlala e **Madinah al-Munawwarah**, wafundisa izazi eziningi ezihloniphekile zama-ulema zekhulu lama-20, futhi wabuyela kuMdali wakhe edolobheni elibusisiwe lase **Madinah al-Munawwarah**. Incwadi ethi **Zad al-Taalibeen** ithatha amagugu ayo encwadini **Mishkat al-Masabih**, yethula amaHadith acacile futhi agcwele isiqondiso.

Lezi azizona izifundo ezivamile. Lawa ngamazwi abusisiwe oMprofethi wethu othandekayo uMuhammad ﷺ, agcwele ukukhanya, umusa nobuhlakani kuwo wonke amakholwa.

iHadith ngayinye iyinkombandlela yokuphila impilo ejabulisa u-Allah Ta'ala (Nkulunkulu). La mazwi ahloniphekile, afanele ukuthandwa, amukelwe, futhi asetshenziswe ngothando, ngoba aqinisa ukholo, alungisa isimilo, futhi asondeza ikholwa ku-Allah Ta'ala (Nkulunkulu) ngesinyathelo ngasinye.

Isifundo ngasinye sifakwa ekhasini elilodwa, ukuze umuntu afunde iHadith eyodwa ngosuku futhi awaqede wonke angamashumi amathathu phakathi nenyanga eyodwa.

Lolu hlelo olulula luvumela abantu ngabanye, imindeni kanye nabafundi base-madrasah ukuthi bafunde ngendlela eqhubekayo, elula futhi elawulekayo.

Lena yincwadi yokuqala ochungechungeni oluqhubekayo, futhi inhloso wukuhlanganisa izincwadi ezincane eziningi, ngayinye iqukethe amaHadith angamashumi amathathu, ilandela isitayela sencwadi ethi Zad al-Taalibeen.

Inhloso yalolu chungechunge, ukwethula izimfundiso ezimfushane, ezibalulekile nezikhuthazayo zikaRasulullah ﷺ, ezithinta inhliziyi, ezikhuthaza ukucabangisisa futhi ezivusa uthando olujulile lokufunda iDeeni.

Izincazelo zimfushane futhi zilula ukuziqonda. Zibhalwe ngendlela yokuthi wonke umuntu akwazi ukuzizuzela, futhi athole ukuqonda okujulile, sikhuthaza ukuthi lamaHadith afundwe kanye ne-Alim noma uMufti ofanelekile. Ukuchaza kwabo sengeza ukucacisa, ubuhlakani

nokuxhumana nesiko elicebile lezazi zethu.

Sibonga ngokusuka enhliziyweni bonke abasize ekuqoqeni, ekubhaleni, ekuhleleni nasekulungiseni lo msebenzi. Sengathi u-Allah Ta'ala (Nkulunkulu) angabanika umvuzo omuhle kakhulu kulomhlaba kanye nakwelizayo.

Siyacela ngokuthobeka kubo bonke abafunda le ncwadi ukuba nisikhumbule kumaDuas enu, thina, othisha bethu, imindeni yethu kanye nabo bonke ababambe iqhaza.

Senza iDua yokuthi u-Allah Ta'ala (Nkulunkulu) asinike istiqamat, agcwalise izinhliziyo zethu ngothando lwezimfundiso zaKhe, amukele lomzamo omncane, futhi awenze ube yimbangela yesiqondiso, inzuzo nokusondelana naYe. Ameen.



قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِامْرِئٍ مِمَّا تَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ.
وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَتَرَوْنَهَا فَهَاجَرَ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ

UMProfethi ﷺ wathi, “Izenzo zingezinhloso zazo kuphela, futhi umuntu wemukela lokho kuphela akuhlosile.

Ngakho-ke, noma ubani ofudukela u-Allah nesiThunywa saKhe, ukufuduka kwakhe kungokuka-Allah nesiThunywa saKhe. Futhi noma ubani ofudukela inzuzo yomhlaba noma ukushada owesifazane, ukufuduka kwakhe kungenxa yalokho akufudukelayo” (Bukhārī, Muslim).

Le Hadith isifundisa ukubaluleka kwenhloso eqotho kuzo zonke izenzo.

Isenzo siyamukeleka futhi uthola umvuzo ka-Allah Ta’ala kuphela uma senziwa ngenxa yaKhe. Uma inhloso ingenabo ubuqotho, lesenzo asinaso isisindo noma inani.

U-Imam Ahmad رحمه الله عليه wathi le Hadith, kanye namanye amabili, akha isisekelo se-Islam.

Kukhulunywa ngendaba yendoda eyathuthela (yenza iHijrah) ngenhloso yokushada owesifazane owaziwa ngokuthi u-Umm Qays. Le ndaba iveza ukuthi izinhloso zingaxubana kalula kangakanani, futhi isikhumbuza ukubaluleka kokugcina izinhloso zethu zibe ngenxa ka Allah Ta’ala kuphela.

I-Niyyah (inhloso) iyindaba yenhliziyo. Ichaza ukuthi umuntu wenza

luphi uhlobo lwesenzo, njengomthandazo, ukuzila ukudla noma umnikelo, nokuthi senziwa ngenxa ka-Allah Ta'ala noma ngenxa yokubonwa ngabantu.

Isenzo esenziwa ngobuqotho ngokuphelele ukuze kujatshuliswe u-Allah Ta'ala sikhulu kakhulu kunesenzo esixutshwe nezinhloso zomhlaba. Ngisho nokuncane nje ukuzibonisa (ukungabi qotho) kungena esenzweni sokukhonza, singase singamukeleki leso senzo. Izazi zenkolo zichaza ukuthi ezinye izenzo zidinga ukuvuselela inhloso ngezikhathi zonke, njengokufundisa, ukufunda iQuraan, ukunikela kanye nezinye izinhlobo ze-Ibaadat.

Uma umuntu ethola ukunconywa engakufunanga, lokho akunankinga. UMprofethi ﷺ wabiza ukunconywa okunjalo ngokuthi *izindaba ezinhle ezisheshe zafika* kwikholwa.

Izazi zincome izincwadi nemisebenzi yolwazi ukuthi ziqalwe ngale Hadith, ukuze kukhunjuzwe abafundi bavuselele izinhloso zabo. Kule ndaba sifunda nokuthi ngisho nezenzo zansuku zonke, njengokulala, ukudla, ukuphuza, ukuzivocavoca nokunye, ziba yizenzo zokukhonza uma umuntu ehlose ukuthola amandla okwenza okuzojabulisa u Allah Ta'ala.

Hadith 1

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

Inkolo (Islam) iyiseluleko esiqotho. (Muslim)

E-Islam, ubuqotho, ukunakekela abanye nokungazibeki phambili kuyizimpawu ezibalulekile zokholo lweqiniso.

Igama elithi An-Nasiha elikuHadith edumile linezincazelo ezibanzi, ezifaka inhloso eqotho, ukufisela abanye okuhle, nokubaqondisa kulokho okulungile.

Njengoba kungekho igama elilodwa elingakwazi ukuchaza yonke le ncazelo ejulile, igama elithi ukwenza ngobuqotho ilona elisondele kakhulu ekuqondeni kwalo.

U-Imam Muslim ulandisa kuTamim al-Dari ukuthi ngesikhathi ebuza, 'Kubani?' uMprofethi ﷺ waphendula wathi: 'Ku-Allah Ta'ala, eNcwadini yaKhe, kwiSithunywa saKhe ﷺ, kubaholi bamaSulumane, nasemphakathini.'

Lokhu kukhombisa ukuthi ukholo luvezwa ngokufisela okuhle, ukunikeza iseluleko esiqotho, nokusingatha zonke izindaba ngobuqotho nangobulungiswa.

Hadith 2

الدُّعَاءُ مَعَ الْعِبَادَةِ

Ukunxusa / ukuthandaza (Dua), isisekelo sokukhonza (Tirmidhi)

IDua ibizwa ngokuthi iyisisekelo sokukhonza ngenxa yezizathu ezimbili ezibalulekile.

Isizathu sokuqala ukuthi iDua igcwalisa umyalo ka-Allah Ta'ala eQuraan lapho ethi: “Ngibizeni, Mina ngizoniphendula.” (40:60)

Uma umuntu enza iDua, usuke elalela lomyalelo, futhi lokhu kwenza kube ngomunye wemisebenzi yokukhonza, ehlanzeke kakhulu.

Isizathu sesibili ukuthi iDua ikhumbuza umuntu ukuthi u-Allah Ta'ala kuphela ongakwazi ukugcwalisa zonke izidingo zakhe.

Uma umuntu ephendukela ku-Allah Ta'ala ngokuthembela, nangokuncika kuYe, ubuqotho bugcwalisa inhliziyiyo futhi ukuzithoba kweqiniso kuyavela. Lokhu kuphendukela ku-Allah ngokwakho kungukudumisa, ngoba kukhumbuza umuntu ukuthi u-Allah Ta'ala kuphela ongagcwalisa zonke izidingo. Kwi-Dua, inhliziyiyo isondela eNkosini yayo futhi izwe ukusondelana okukhethekile.

IDua iletha umvuzo omkhulu futhi iqinisa ubudlelwane phakathi kwenceku noMdali. Ibonisa ubuthakathaka bethu kanye nomusa ka- Allah Ta'ala ongenamkhawulo, yingakho ibizwa ngokuthi iyisisekelo sokukhonza. Ikhulisa ukuthembela, uthando nokuncika ku-Allah Ta'ala, iqondisa inhliziyiyo ukuthi ibuyele kuYe kaningi nangokuphindaphindiwe.

Lowo owenza iDua njalo, uthola ukuthula enhliziyweni, azi ukuthi akukho sidingo esincane noma esikhulu ku-Allah Ta'ala. Zonke izikhathi ziba ithuba lokubiza Lowo ozwa zonke izikhalo futhi ophendula ngobuhlakani nangomusa.

Hadith 3

الْبِرُّ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

Umuntu uyoba kanye nalabo abathandayo. (Bukhari, Muslim)

UMprofethi ﷺ wathi: “Umuntu uyoba kanye nalabo abathandayo.”

Wakusho lokhu kumuntu owayebathanda kakhulu abalungileyo, kodwa ezizwa engakwazi ukufinyelela ezingeni lemisebenzi yabo emihle. UMprofethi ﷺ wamududuza ngokumkhombisa ukuthi uthando lweqiniso lunesisindo esikhulu ku-Allah Ta’ala. Ngosuku Lokwahlulelwa, umuntu uyovuswa kanye nalabo ababebathanda ngokujulile enhliziyweni yakhe, noma ngabe izenzo zakhe zazingalingani nezabo.

U-Allah Ta’ala uthi eQuraan:

“Lowo olalela u-Allah Ta’ala nesiThunywa saKhe ﷻ uyoba kanye nabaPhrofethi, abalungileyo, abafela ukholo kanye nabalungileyo. Yilabo abangabangane abahle kakhulu.” (4:69)

Lokhu kusikhumbuza ukuthi ukuthanda nokulandela isiThunywa sika- Allah Ta’ala ﷻ kusondeza umuntu emiphefumulweni ehlanzeke kakhulu nenesithunzi esikhulu.

Le Hadith iphinde ibe nesexwayiso esithambile. Njengoba ukuthanda abalungileyo kuphakamisela inhliziyi yekholwa phezulu, ukuphendukela ekuthandeni abantu besono kudonsa inhliziyi phansi futhi kumlinganise nezindlela zabo, noma ngabe yena akazange azenze lezo zenzo.

(Mirqat al-mafatih 8:740)

Lokhu kukhumbuza umfundi ukuthi aqaphele inhliziyi yakhe ngokucophelela, ngoba inhliziyi ibambelela kulokho ekukuthandayo.

Hadith 4

الْأَنفَاقُ مِنَ اللَّهِ وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ

Ukubekwezela kuvela ku-Allah, futhi ukuxhamazela kuvela kuSathane.
(Tirmidhi)

Le Hadith ikhuluma ngokuziphatha kanye nemisebenzi yansuku zonke.

Ezindabeni zomhlaba umuntu uyakhuthazwa ukuthi ahambe ngokuzithoba nangesineke, ngoba ukuxhamazela kuvamise ukufiphaza inhliziyo kuholele emaphutheni. Indlela enganyakazi ivumela ingqondo ukuba izole nenhliziyo ihlale iqaphile, ukuze umsebenzi uqedwe ngokucacile.

Ezindabeni zenkonzo, ikholwa liyalwa ukuba liphendule ngokushesha kokuhle, livumele inhliziyo ivuke ngokulangazelela, kuyilapho izenzo zenziwa ngokuthula nangokuzinikela. *(Mirqat al-mafatih 8:786)*

Abathandi baka-Allah Ta'ala bayaqonda ukuthi uma ithuba lokukhonza livela, umphefumulo kufanele ugijimele kulo, kodwa umzimba kufanele usebenze ethunzini nangokuthula.

Isibonelo, akukhuthazwa ukugijima uma uyokwenza i-Salah, kodwa kunconywa ukwenza ukugeza ekhaya futhi uhambe ekuseni ukuya e- masjid.

Ukuhamba ekuseni kukhombisa isifiso sokuma phambi kuka-Allah Ta'ala, kuyilapho ukuhamba buthule kulungisa inhliziyo ukuba ingene ebukhoneni Bakhe ngokuzithoba nokugxilisa ingqondo.

Hadith 5

الْمَجَالِسُ بِأَلَمَانَةِ

Imihlangano kufanele igcinwe iyimfihlo. (Abu Dawud)

Konke umuntu akuzwayo noma akubona emhlanganweni kumele akugcine kuyimfihlo.

Ukugcina ukwethenjwa kwebandla kuyisigaba sokuziphatha okuhle, uRasulullah ﷺ wasifundisa ukuvikela isithunzi kanye nemfihlo yabanye.

Uma ikholwa liwagcina ephephile amazwi omunye umuntu, lisuke lilandela imikhuba emihle eyavezwa nguMprofethi ﷺ.

Nokho, lezi zindaba zikhuluma ngezimo ezintathu ezibalulekile lapho ukuthula kungavunyelwe.

Uma umhlangano uhlenganisa ukuhlela ukubulala umuntu, ukuhlela ukulimaza noma ukuhlukumeza owesifazane, noma ukuhlela ukuthatha impahla yomunye umuntu ngokungeyikho, ukuthula akuvunyelwe.

Ezimweni ezinjalo, ukukhuluma nokuvimbela ukulimala kuba umsebenzi, ngoba izimfundiso zikaRasulullah ﷺ zigcizelela ukuvikelwa kwempilo, isithunzi kanye nempahla.

Naphezu kwalezi zimo, ikholwa livikela isithunzi sabanye ngokungaphindi lokho okwabelwana ngakho ngasese.

Hadith 6

الْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ

Ihaya (ukuziphatha okuhloniphekile) kuyigatsha lokholo.
(Bukhari, Muslim)

UmProfethi ﷺ wasifundisa ukuthi haya (haya) ingelinye lamagatsha okholo abaluleke kakhulu.

Ukuziqhenya kwangempela akugcini nje ngokuba namahloni. Kuwukukhanya okukhula okholweni, kuyisibani enhliziyweni esivikela umuntu esonweni futhi simenze azi ngo-Allah Ta'ala ngaso sonke isikhathi. Zathi izazi: "INKosi yakho mayingakutholi lapho Ikuphike khona." Lokhu kubamba ingqikithi yeqiniso.

U-Abdullah ibn Mas'ūd رضي الله عنه walandisa ukuthi uMprofethi ﷺ wathi:

"Lalela u-Allah Ta'ala ngendlela emfanele."

Wachaza ukuthi uthando lweqiniso lusho ukuvikela imicabango, amazwi nezifiso zomuntu, nokukhumbula ukuthi ukufa nokuPhila kuhlale kuseduze.

I-Haya ihlanganisa nokugwema ukweqisa, nokuhlala ngokukhumbula ukuthi u-Allah Ta'ala ubona konke. Uma ikholwa likuphethe lokhu kuqonda, inhliziyu yalo, iba buthaka ekuthobekeni, izenzo zalo ziba msulwa, bese lithuthukisa uhlobo lwe-ihaya oluthandwa ngu-Allah Ta'ala.

Ikhaya elinjalo liba isivikelo kulowo okholwayo. Kuvikela amehlo ekubhekeni okungalungile, ulimi, emazwini alimazayo, nenhliziyo ekusheleleni esonweni. Ngalobu buhle obumangalisayo, umuntu uthola ithunzi elithule elibonisa ukusondelana kwakhe no-Allah Ta'ala nothando lwakhe ngezimfundiso zikaRasulullah ﷺ.

Hadith 7

أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا، وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا

Izindawo ezithandeka kakhulu emehlweni ka-Allah Ta'ala amaMusjid, futhi izindawo ezingathandeki kakhulu emehlweni ka-Allah Ta'ala izimakethe. (Muslim)

AmaMasjid athandwa ngu-Allah Ta'ala ngoba ayizindawo lapho kukhunjulwa khona igama Lakhe, lapho kukhulekelwa khona abantu, nalapho izinhliziyi zixhumene nokulalela, ukuzithoba kanye nobuqotho.

EMasjid, umuntu uyazisusa ezithikamezweni zezwe futhi agxile ekusondeleni ku-Allah Ta'ala ngokwenza iSalah, iDhikr, nokufunda ulwazi.

Izimakethe zona ziyizindawo lapho abantu bejwayele ukuzitika ngempahla yasemhlabeni. Zivame ukuba yizindawo lapho ukuhaha, ukungathembeki, ukukhohlisa nokunganaki kutholakala khona.

Ithonya likaShaitaan liba likhulu kakhulu ezindaweni ezinjalo ngenxa yokunamathela ngokweqile kumcebo nokuncintisana ngenzuzo.

Le Hadith ayisho ukuthi ukuhweba akuthandeki, ngoba ukufuna impilo engcono evumelekile, kuyakhuthazwa kwi-Islam. Kunalokho, isibonisa ukuthi umoya wendawo ongokomoya uthinta inhliziyi.

Izindawo zokukhumbula u-Allah Ta'ala zondla ukholo, kuyilapho izindawo ezibuswa izindaba zasemhlabeni zidinga ukuqapha okukhulu nokuzithiba. (Mirqat al-mafatih 2:400)

Hadith 8

الْمُؤْمِنُ غَرَّكَرِيمٌ وَالْفَاجِرُ حَبُّ لَيْئِمٍ

Ikhola lingumuntu ophanayo nomethembayo, kanti isoni ngumuntu onobuqili futhi ononya. (Abu Dawud, Tirmidhi)

Le Hadith ikhombisa umehluko ocacile phakathi kwenhliziyo emsulwa yekholwa kanye nenhliziyo eyonakele yesoni.

Ikhola leqiniso liphila ngobuqotho, ukwethembeka futhi lihlale likwazi okuzayo. Imvelo yayo imnene, ivulekile futhi inomusa. Ngenxa yokuthi ayigcwalile inhliziyo yayo ngokusola nokungabaza, kwesinye isikhathi ingase isetshenziswe, kodwa lokhu kuvuleka, kukhombisa inhliziyo efisela abanye okuhle futhi ethembele ku-Allah Ta'ala.

Isoni sona siphila ngokukhohlisa nokuhlela okubi. Ngeke sithembe muntu ngoba inhliziyo yakhe igcwele ukungathembani. Ukuziphatha kwakhe kuba lukhuni futhi kuwubugovu, kukhombisa inhliziyo emnyama ngenxa yesono nokubambelela ezindabeni zezwe.

UNabi ﷺ uchaze umuntu onjalo njengongenasithunzi, okuphambene ngokuphelele nekhola, ubuntu bakhe bakhelwe phezu kweqiniso, umusa kanye nokungabi nacala.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi ukubaluleka kwangempela komuntu kutholakala esimweni senhliziyo yakhe. Ikhola lisebenzela ukugcina inhliziyo ihlanzekile futhi iqotho, kodwa lowo ofulathela u-Allah Ta'ala inhliziyo yakhe iba lukhuni, idideke futhi ilahleke.

Hadith 9

الظُّلُمُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Ukucindezela kuyoba ubumnyama ngosuku Lokwahlulelwa.
(Bukhari)

UMProfethi (ﷺ) uxwayise ngokuthi ingcindezelo izovela ngoSuku Lokwahlulela njengezingqimba zobumnyama, kanti izenzo zabalungileyo zizovela njengokukhanya.

Lobu bumnyama abukho nje njengesijeziso eKufeni, kodwa futhi njengemithwalo yangaphakathi nobunzima obulindele labo abenza okubi. (Mirqat al-mafatih 8:846)

Inhliziyo engcoliswe ukungalungi ayikwazi ukuthwala ukukhanya.

Igama elithi Zulm lisho ukubeka into endaweni engafanele, futhi lihlanganisa zonke izinhlobo zobubi.

Uhlobo olukhulu lwe-Zulm yi-Shirk, ehlanganisa abanye/ ezinye izinto no-Allah Taala. Emva kwalokho kuza izono ezinkulu, bese kuba ezincane, yilesa naleso sishiya uphawu lwaso emphefumulweni.

Ukucindezela abantu nakho kunonya. Lokhu kuhlanganisa ukulimaza isithunzi somuntu, impilo noma impahla ngaphandle kwesizathu.

(Jami al-Ulum wa-l-Hikam 334)

Izenzo ezinjalo zenza inhliziyo yomuntu ibe mnyama kulo mhlaba futhi zenze isimo sakhe sibe mnyama phambi kuka-Allah Taala empilweni elandelayo.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi sigcine izenzo zethu zimsulwa futhi siphathe abanye ngobulungiswa nangomusa, ukuze indlela yethu eya ku- Allah Taala igcwale ukukhanya hhayi ubumnyama.

Hadith 10

الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ

Lo mhlaba uyijele lekholwa futhi uyipharadesi kwabangakholwayo.
(Muslim, Tirmidhi)

Kumuntu okholwayo, lomhlaba ufana nejele elincane, uma siliqhathanisa nenjabulo, ukuthula nenkululeko yomhlaba ozayo. Noma ngabe iyiphi inkinga abhekana nayo kule mpilo izobonakala incane kakhulu lapho ebona imivuzo emikhulu u-Allah Taala amlungiselele yona. Inhliziyo yakhe ibheke ngabomvu ukuhlalanga no-Allah Taala, njengoba uRasulullah ﷺ asifundisa ukuthi sibheke phambili ekuphileni kweqiniso nempilo yaphakade eqala ngemva kokufa.

Kulowo ongakholwa, lokhu kuphila kuzwakala njengepharadesi, ngoba lokho okumlindle ngemva kokufa kuyoba buhlungu kakhulu kunanoma yini abhekene nayo manje. Njengoba engakholelwa kwelizayo, ubambelele kulo mhlaba nezinjabulo zawo, engazi ukuthi yini ezayo.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi induduzo yeqiniso, inkululeko yeqiniso kanye nenjabulo yeqiniso ingatholakala kuphela ku-Allah Taala. Abalungile bathola ukuthula lapho bejwayelana nezithikamezo zalomhlaba futhi bagxile ekuphileni okuphakade.

Kwake kwaba nendoda ecebile eyiMuslim eyahlalanga nendoda esweleyo engumJuda eMadinah. Indoda engumJuda yathi: "Nina maMuslim nithi umhlaba uyijele lekholwa kanti uyipharadesi lesoni. Kodwa bhekani nina. Niphila kahle, kodwa mina ngimpofu. Kungenzeka kanjani ukuthi kube ijele kini futhi ipharadesi kimi?" IMuslim laphendula lathi, "Noma yikuphi ukududuzwa enginakho lapha akulutho uma kuqhathaniswa neJannah u-Allah Taala ayithembisa amakholwa. Futhi noma yikuphi ukuhlupheka enibhekene nakho manje akulutho uma kuqhathaniswa nokuyolandela ngemva kokufa kulabo abangakholwa ku-Allah Taala." Impendulo yakhe yachaza ngokucacile incazelo yale Hadith.

Hadith 11

الْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى

Isandla esiphezulu esiphanayo singcono kunesandla esingezansi
esamukelayo. (Bukhari, Muslim)

Ukupha abanye kuwubuhle obuthandwa ngu-Allah Taala. Kule Hadith, uMprofethi (ﷺ) usifundisa ukuthi umuntu ophayo ungcono kunalowo owamukelayo kuphela. Uma umuntu ekwazi ukupha, kukhombisa ukuthi u-Allah Taala umbusisile futhi wambeka ethubeni lokusiza abanye.

Ukukwazi ukusekela omunye umuntu kuyisipho ngokwakho. Kuwuphawu lomusa ka-Allah Taala, kodwa ukuntula usizo kubeka umuntu esimweni esinzima kakhulu.

I-Islam ikhuthaza umusa, ukuphana nokunakekela abanye noma nini lapho kungenzeka. Ikholwa liphana ngalokho u-Allah Taala ambusise ngakho, kungakhathaleki ukuthi kuncane kangakanani, ngoba zonke izenzo zokupha ziletha ukukhanya enhliziyweni futhi zisondeza umuntu ku-Allah Taala.

U-Allah Taala uthembisile, "Noma yini eniyikhiphayo, Uzoyibuyisela." Uma sinikela ngenxa ka-Allah Taala, Usibuyisela ngezindlela esingenakuzicabanga. Kwesinye isikhathi Usinika okuhle kakhulu kulo mhlaba, kwesinye isikhathi kweLizayo, kwesinye isikhathi kukho kokubili.

Ukuphana kungenye yezimfanelo zamakholwa amahle. Baphatha wonke amathuba okunikeza njengethuba lokuzuza ukwaneliseka kuka- Allah Taala.

Hadith 12

الطُّهُورُ شَرْطُ الْإِيمَانِ

Ukuhlanzeka kuyingxenywe yokholo. (Muslim)

Ezinye izazi zichaza igama elithi "ukholo" kule Hadith libhekiswe ku- salah, ngoba i-salah ayenziwa ngaphandle kokuhlanzeka. Ngale ndlela, inhlanzeko iba yingxenywe yesalah.

Abanye bathi njengoba ukungena ekukholweni kususa izono zomuntu, ukugeza kususa izono ezincane emzimbeni. Zombili lezi zincazelo zibonisa indlela ukuhlanzeka okuhlobene ngayo nempilo yomoya wekholwa.

Le Hadith ikhuthaza amaMuslim ukuthi ahlale emsulwa ezinhliziyweni, ezenzweni nasemizimbeni yawo. Ukuhlanzeka akukhona nje ukugeza ngamanzi. Kumayelana nokugcina inhliziyo ingenasono, ukuzidla kanye nezinhloso ezilimazayo.

Uma ikholwa limi phambi kuka-Allah Taala linomzimba ohlanzekile nenhliziyo ehlanzekile, ukukhonza kwalo kugqama kakhulu futhi ukuxhumana kwalo no-Allah Taala kunamandla.

UmProfethi ﷺ wasifundisa lokhu ngesibonelo sakhe esihle. Wazigcina ehlanzekile, ethanda ukuhlanzeka, futhi wabonisa i-Ummah ukuthi ukunakekela ukubukeka komuntu kanye nesimilo sakhe sangaphakathi kuyingxenywe yokholo lweqiniso.

Noma nini lapho iMuslim lenza iWudhu ngobuqotho, ususa izono zakhe ezincane. Uthambisa inhliziyo yakhe futhi ayilungiselele ukuma phambi kuka-Allah Taala ngokuzithoba.

Hadith 13

الْجَرَسُ مَرَامِيذُ الشَّيْطَانِ

Insimbi ngumtshingo kasathane. (Muslim)

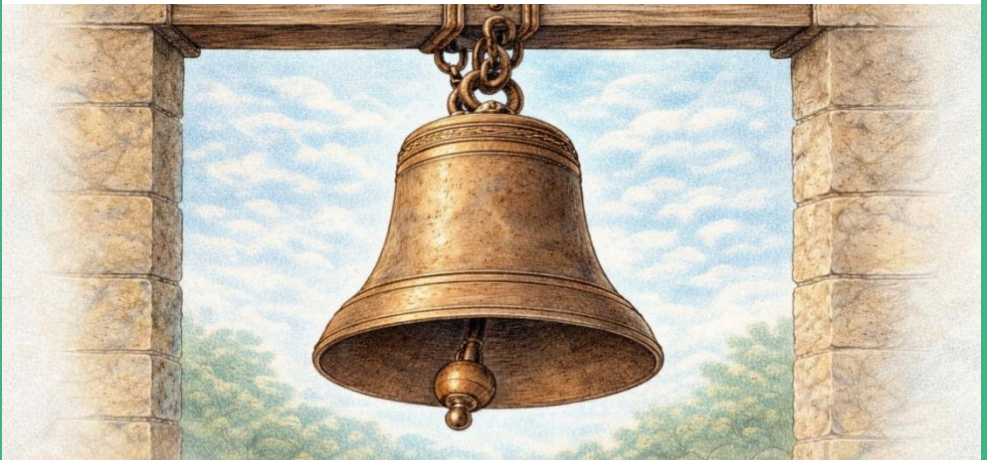
Le Hadith ithi ukukhala okuqhubekayo kwezinsimbi kungaphazamisa umuntu ekukhumbuleni u-Allah Taala.

Umsindo wazo uphazamisa ingqondo emicabangweni emihle futhi yenza inhliziyi ingagxili.

Igama elithi “umtshingo” lisetshenziswa ngoba imitshingo ikhipha umsindo oqhubekayo ofana nowezinsimbi zomculo, odonsa ukunaka nokuholela ekuphazamisekeni.

Njengoba nje imisindo yomculo ingadonsela inhliziyi kude no-Allah Taala, ukukhala okuphindaphindiwe kwezinsimbi kungaba nomphumela ofanayo.

Ngokufundisa lokhu, uMprofethi ﷺ usikhumbuza ukuthi sivikele izingqondo nezinhliziyi zethu kunoma yini ephazamisa ukuxhumana kwethu no-Allah Taala.



Hadith 14

الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ كَالصَّائِمِ الصَّائِرِ

Lowo odlayo abese ebonga ufana nalowo ozilayo abese ebekezela.
(Tirmidhi, Darimi)

Umuntu obongayo, uqala ukudla kwakhe ngokuthatha iGama lika-Allah Taala futhi aphethe ngokumfumisa. Inhliziyo yakhe ikhombisa ukubonga kuzo zonke iziqephu zokudla.

Umuntu ozila ukudla ukhombisa ukubekezela ngokuziqhelelanisa nazo zonke izinto ezephula ukuzila.

LeHadithifundisaukuthikokubiliukubonganokubekezela kuyizimfanelo ezinhle ezithandwa u-Allah Taala.

Nakuba umvuzo wokuzila umkhulu kakhulu, umuntu odlayo futhi abonge usahlonishwa ngoba ukhumbula u-Allah Taala ngaphambi nangemva kokudla.

Bobabili laba bantu baphendukela ku-Allah Taala ngendlela yabo, omunye ngokubonga omunye ngokubekezela.



Hadith 15

الْبَادِيُ بِالسَّلَامِ بَرِيءٌ مِنَ الْكِبْرِ

Lowo oqala ukubingelela (Salaam) ukhululekile ekuzikhukhumezeni.
(Shu'ab al-iman)

Ukuqala ukubingelela nge-salaam kukhombisa ukuthobeka nenhliziyo emsulwa.

Ikhulwa elisho isalaam kuqala lisusa ukuziqhenya ngaphakathi, ngoba ukuziqhenya kuvimbela umuntu ukuthi asondele kwabanye.

Ukuqala i-salaam futhi kuqinisa uthando, kwakha ubunye futhi kusondeza izinhliziyo.

Lokhu kukhombisa ubuqotho kanye nesimilo esihle, silandela isibonelo esimnene esafundiswa nguMprofethi ﷺ.



Hadith 16

السَّوَّاءُ مَطْهَرَةٌ لِّلْفَمِّ مَرْضَةٌ لِّلرَّبِّ

iMiswak ihlanza umlomo futhi ithokozisa u-Allah Taala.

(Bukhari without a chain [ta'liqan], Nasa'i, Darimi)

Le Hadith isifundisa ukubaluleka okukhulu kokusebenzisa iMiswak.

Ihlanza umlomo, iqinise amazinyo futhi yenza umoya unuke kamnandi. Kuyamjabulisa futhi u-Allah Taala, ngoba i-Islam isifundisa ukuhlanzeka futhi sibonakale ngaso sonke isikhathi.

UmProfethi ﷺ wayesebenzisa iMiswak njalo, ikakhulukazi ngaphambi komthandazo, nalapho evuka ekuseni.

U-Aisha radiyallahu anha uthe uMprofethi ﷺ wayengeke avuke ngaphandle kokusebenzisa miswak.

Ngezikhathi zakhe zokugcina kulomhlaba, wayesasebenzisa i-miswak okokugcina, okukhombisa ukuthi lesi senzo sasithandeka kangakanani kuye.

Ngokugcina umlomo wethu uhlanzekile nokulandela le sunnah, sithola imivuzo yomzimba kanye nagokomoya.

Isenzo esilula kangaka siba yindlela yokuthola ukwaneliseka kuka-Allah Taala nokugcina ukukhonza kwethu kuhlanzekile.

Hadith 17

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

IMuslim ilowo olimini lwakhe nasesandleni sakhe amanye amaMuslim aphephile. (Bukhari, Muslim)

Le Hadith ifundisa ukuthi iMusli leqiniso ngumuntu oletha ukuthula futhi ogwema abanye.

Amazwi Akhe amnene, aqotho futhi awenzi umonakalo. Akathuki, akaqambi amanga futhi akalimazi abantu ngamazwi akhe. Izenzo zakhe nazo ziphephile, futhi akalimazi muntu ngentukuthelo, ubudlova, ukukhohlisa noma ukungabi nabulungisa.

I-Islam iyinkolo eletha okuhle kuzo zonke izici zempilo yomuntu. Uma ikholwa lilawula ulimi lwalo kanye nezenzo zalo, libonisa isihe nomusa othandwa ngu-Allah Taala.

Umuntu ohlukumeza abanye ngamazwi noma ngokuziphatha wenza buthaka ukholo lwakhe futhi alimaze ubunye bomphakathi.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi isimilo esihle sibonakala endleleni esiphatha ngayo abantu nsuku zonke.

Ikhola lizama ukwenza abanye bazizwe bephephile, behlonishwa futhi bebalulekile.

Uma ubukhona bakhe buletha induduzo nokuthula, uyathandeka ku-Allah Taala nakubantu abaseduze naye.

Hadith 18

الْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَّكَ أَوْ عَلَيْكَ

IQuran ingaba ubufakazi kuwe noma imelane nawe. (Muslim)

Le Hadith isifundisa ukuthi ngoSuku Lokwahlulela, iKur'an izokhulumela umuntu owayephila ngokulandela izimfundiso zayo. Uma elandela ukuqondisa kwayo, iKur'an izomeseka futhi imholele empumelelweni.

Kodwa uma umuntu eyishaya indiva iKur'an, engayifundi noma engayilandeli imiyalelo yayo, yona leyo Qur'an iyomelana naye njengofakazi.

Kubikwa ku-Abdullah ibn Masud radiyallahu anhu ukuthi i-Qur'an izofika ngoSuku Lokwahlulela futhi icele lowo owayifunda futhi wayisebenzisa, ukuthi amholele eJannah.

Kodwa noma ubani oyilahlayo futhi angakunaki, iKur'an izofakaza ngokumelene naye futhi imholele esijezisweni.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi iQur'an ayikona nje ukufunda. IKur'an ingumhlahlandlela okumele ulandelwe, futhi izokhuluma ngathi noma ngokumelene nathi ukuthi singaphila kanjani nayo.

Hadith 19

الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِّنْ جَلِيسِ السُّوءِ، وَالْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِّنْ الْوَحْدَةِ، وَإِمْلَاءُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِّنَ السُّكُوتِ،
وَالسُّكُوتُ خَيْرٌ مِّنْ إِمْلَاءِ الشَّرِّ

Ukuhlala wedwa kungcono kunokuhamba nabantu ababi, kanti ukuhamba nabantu abalungileyo kungcono kunokuhlala wedwa. Ukukhuluma amazwi amahle kungcono kunokuthula, kanti ukuthula kungcono kunokukhuluma okubi. (Mustadrak, Shu'ab al-Iman)

Le Hadith isifundisa ukuxhumana empilweni nabanye kanye nokukhuluma.

Uma umuntu ezungezwe abantu abayingozi abamholela esonweni noma esiphithiphithini, kuphephe kakhulu ukuhlala yedwa.

Ngesikhathi esifanayo, ukuhlala nabantu abahle futhi abakhuthazayo kungcono kunokuhlala wedwa, ngoba ukuzwana okuhle kuqinisa ukholo, isimilo kanye nokukhumbula u-Allah Taala.

Le Hadith iphinde lifundise ikholwa ukuthi likhulume kanjani. Uma amazwi eletha inzuzo, isiqondiso noma umusa, ukukhuluma kungcono kunokuthula. Uma ukukhuluma kungaholela ekulimazeni, ebuhlungwini noma esonweni, ukuthula kungcono.

Ngakho-ke, ikholwa likhetha ukuhamba nabantu futhi likhulume ngokucophelela, futhi lifune lokho okuletha okuhle enhliziyweni futhi kujabulise uAllah Taala.

Hadith 20

التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ

Lowo ophenduka esonweni ufana nomuntu ongenaso isono.
(Ibn Majah, al-Mu'jam al-kabir)

Le Hadith ikhuluma ngomuntu ophendukela ku-Allah Taala ngokuphenduka okuqotho. Uma ikholwa liphenduka ngokweqiniso, uAllah Taala uyawususa umthwalo walezo zono emibhalweni yakhe. Ngale ndlela, uzenza umuntu ongakaze enze lesa sono.

Umuntu ongakaze enze isono akadingi ukuba aphenyule nganoma yisiphi isono. Ngokufanayo, lowo ophenduka ngobuqotho ngeke abuzwe ngezono azenzile. Lokhu kukhombisa ukuthi u-Allah Taala unomusa kakhulu futhi uyazithethelela izinceku zaKhe.

Izazi ziye zabelana ngezincazelo ezihlukene mayelana nokuthi ubani onesikhundla esiphezulu, futhi umbono ngamunye wezazi ezihlonishwayo ucacisa uhlangathi oluhlukile lwesihe nokuhlakanipha kuka-Allah Taala.

U-Mulla Ali al-Qari rahmatullahi alay wachaza ukuthi umuntu ongakaze enze isono unendawo ekhethekile, ngoba ubumsulwa bakhe bufana nesimo sabaProfethi nezingelosi. U-Allah Taala wazi kangcono.

Le Hadith igcwalisa inhliziyo ngethemba. Noma ngabe mangaki amaphutha umuntu awenzile, ukuphenduka okuqotho kungambuyisela esimweni sokungabi nacala nokusondelana no-Allah Taala.

Hadith 21

الِإِقْتِصَادُ فِي التَّفَقُّةِ نِصْفُ الْبُعَيْشَةِ، وَالتَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ، وَحُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ

Ukonga ekusebenziseni imali kuyingxeny e yokuphila, ukuba nobungane nabantu kuyingxeny e yobuhlakani, kanti ukubuza imibuzo emihle kuyingxeny e yolwazi. (Shu'ab al-Iman)

Le Hadith isifundisa izimfanelo ezintathu ezibalulekile ezisiza ikholwa ukuba liphile impilo elungile nehlakaniphile.

Umsebenzi wokuqala, ukusetshenziswa kwemali. I-Islam ikhuthaza ukuthi umuntu agweme ukusaphaza imali. Uma umuntu esebenzisa ngokusesilinganisweni, ingcebo yakhe iyavikelwa futhi kube nokuzinza ekuphileni kwakhe. U-Allah Taala utusa labo abagcina phakathi kwalezi zinto ezimbili ezeqisayo, futhi ukulinganisela kuvame ukuba yimbangela ye-barakah (isibusiso) ekuphileni komuntu.

Isibonelo sesibili, ubungani. Lapho umuntu ephatha abanye ngomusa nangobumnene, ubuhlakani bakhe buyakhula. Ukusebenzisana nabantu kufundisa ukuziphatha okuhle, kuqinisa ukuqonda futhi kuvula inhliziyo yokubambisana. Izingqondo ezimbili ezicabangayo zizuka okungaphezu komqondo owodwa.

Ubuhle besithathu, ukubuza imibuzo emihle. Ulwazi luphelele lapho umuntu efuna ukucaciselwa ngemibuzo ecatsangelwe kahle. Ukubuza imibuzo eqondisa ingqondo, kuqinisa ukuqonda futhi kuholela umuntu eqinisweni. Ukucabanga ngaphambi kokubuza kulungiselela inhliziyo ukuthola impendulo efanele.

Hadith 22

الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ اتَّبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا
وَتَمَتَّى عَلَى اللَّهِ

Umuntu ohlakaniphile yilowo ozahlulelayo futhi asebenzele iLizayo,
kanti oyisiwula ilowo olandela izifiso zakhe bese
ethemba uMusa ka-Allah. (Tirmidhi, Ibn Majah)

Le Hadith isifundisa ukuthi umuntu ohlakaniphile ngokweqiniso ulawula izifiso zakhe futhi uphila ngokulalela u-Allah Taala. Ucabanga ngeLizayo futhi azilungiselele ngezenzo zokwethembeka, azi ukuthi zonke izinqumo zinemiphumela.

Isiwula silandela zonke izifiso zaso, siqhubeke nokwenza okubi futhi sithembebe emseni ka-Allah Taala. Uzokhohlwa izexwayiso ezikuQur'an ezisikhumbuza ngomusa ka-Allah Taala nesijeziso saKhe.

Izazi zithi umphefumulo ufana nehhashi eligijima ngaphandle kwamatomu. Uma liqondiswa, lithule futhi linyenyeze. Ngokufanayo, ukuzicabangela komuntu kudinga ukuzithiba, ngaphandle kwalokho kuholela ekulimaleni.

Le Hadith ibonisa ukuthi ukuhlakanipha kutholakala ekuzithibeni, ekuphendukeni okuqotho nasekulungiseleleni ukuphila kwangemva kokufa. Izifiso ziletha ukuzisola, kanti isiqondiso siletha ukuthula nesithunzi esivela ku-Allah Taala.

Hadith 23

الْمُؤْمِنُ مَأْلُفٌ وَلَا خَيْرَ فِي مَنٍ لَا يَأْلُفُ وَلَا يُؤْلَفُ

Ikholwa umuntu ozwana nabanye abantu, futhi nabanye bayazwana naye. Akukho okuhle kumuntu ongazwani nabantu, futhi abantu bengazwani naye. (Musnad Ahmad, Shu'ab al-iman)

Le Hadith isifundisa ukuthi ikholwa umuntu onobungane, osondelene nabanye futhi kube lula ukuba nabanye. Ihlanganisa abantu ndawonye futhi isiza ekwakheni ubunye bomphakathi.

U-Allah Taala uyawukhuthaza lo moya wobumbano eQur'an lapho Ethi:

"Bambanani ngentambo kaAllah, ningahlukani. Khumbulani umusa kaAllah kinina, ngenkathi niyizitha, Wahlanganisa izinhliziyi zenu, nangomusa waKhe naphenduka abazalwane." (Quraan 3:103)

Uma amaMuslim ehlangana ngomusa, ukumamatheka kanye nokuziphatha kahle, kuqinisa izinhliziyi zawo futhi kudala uthando phakathi kwawo.

Ikholwa liziphatha ngendlela eyenza abanye bazizwe bekhululekile, lokhu kukhuthaza wonke umuntu ukuba baphathane ngomusa.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi uhlamvu oluhle alubonwa enkonzweni kuphela. Sibonakala nasenkulumweni yethu, endleleni esiphatha ngayo abantu, nasekwakheni izibopho zothando ngenxa ka-Allah Taala.

Hadith 24

الْغِنَاءُ يُنْبِتُ التَّقَاتُ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِتُ الْمَاءُ الزَّرْعَ

Ukucula kukhulisa ubuzenzisi enhliziyweni, njengoba nje namanzi ekhulisa izitshalo. (Shu'ab al-iman)

Le Hadith ifundisa ukuthi umculo nokucula kunomthelela omkhulu enhliziyweni. Umthelela wakho ungamkhipha umuntu ekukhumbuleni u- Allah Taala futhi wenze ukukhanya kokholo kube buthakathaka ngaphakathi.

Njengoba amanzi esiza izitshalo ukuthi zikhule, lezi zinhlobo zokuzijabulisa zingasiza izifiso ezingalungile ukuthi zikhule uma inhliziyo ingagadiwe.

IQuraan ixwayisa ngokukhuluma nangezenzo eziphazamisa iqiniso.

Izazi eziningi zangaphambili zachaza ukuthi, ukucula nokuzijabulisa ngomculo kungavula umnyango oholela ikholwa kude nokulalela.

Uma umuntu egcwalisa inhliziyo yakhe ngeQuraan nangezenzo ezinhle, ukholo luba namandla futhi ubuzenzisi buyaphela.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi sigade izinhliziyo zethu, futhi sikhethe lokho okusisondeza ku-Allah Taala, ngoba isimo senhliziyo sibumba indlela yokuphila yomuntu.

Hadith 25

التَّجَارُ يُحْشَرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَجَارًا إِلَّا مَنْ اتَّقَى وَبَرَ وَصَدَقَ

Abathengisi bayoqoqwa ngosuku Lokwahlulelwa njengaboni, ngaphandle kwalabo abesaba u-Allah Taala, abenza okulungile futhi abakhuluma iqiniso. (Tirmidhi, Ibn Majah, Darimi)

Lesi sixwayiso siyasebenza ngoba abathengisi bavame ukuwela ekungathembekeni lapho bezama ukuthengisa. Abantu abaningi benza ihaba ngezimfanelo zempahla yabo, bafihle amaphutha, noma bakhulume ngezindlela ezidukisa abathengi. UProfethi ﷺ wafundisa ukuthi labo abaziphatha ngaleyo ndlela bayovuswa ngoSuku Lokwahlulela beyizoni, ngoba balimaza abanye ngokuhwebelana ngokungafanele.

Ikhulwa elesaba u-Allah Taala alivumeli ingcebo ilawule inhliziyi yalo. Lihlale lithembekile, ngisho noma ingazuza okuningi ngokukhohlisa abanye. Abathengisi abathembekile bakhuluma ngokucacile, bagweme ukungathembeki, futhi baphathe amakhasimende ngomusa. Abantu abanjalo bakhululiwe kulesi sixwayiso esinzima, ngoba bavikela izinhliziyi zabo ekuhahabeni nasekungabini nabulungisa.

UProfethi (ﷺ) wathembisa ukuthi osomabhizinisi abaqotho bazohlolishwa ngokuba nobudlelwane nabaprofethi, abalungileyo nabafel' ukholo. Lona umvuzo omkhulu okhombisa ukuthi u-Allah Taala Uyabazisa ubulungiswa nokwethembeka ekuhwebeni. Igama elithi "abathengisi" lihlanganisa bonke abanikazi bezitolo, abanikazi bamabhizinisi, abathengisi nabaxhumanisi, futhi lo mhlahlandlela usebenza kuzo zonke izinhlobo zokuthenga nokudayisa ekuphileni kwansuku zonke.

Hadith 26

التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ

Umthengisi oqotho nothembekile uyoba kanye nabaphrofethi, abaqotho kakhulu, nabafelukholo. (Tirmidhi, Darimi, Daraqutni)

Ikhulwa eliqotho ebhizinisini lalo futhi eligcina ukwethenjwa kwabanye lihlonishwa ngesikhundla esiphakeme emehlweni ka-Allah Taala.

Ukuhweba kwalo kukhombisa ubuqotho, ubulungiswa nenhliziyi ehlala iqaphele u-Allah Taala kuzo zonke izenzo zokuthengiselana.

UMprofethi ﷺ wachaza ukuthi umthengisi onjalo uyovuswa kanye nabaProfethi, abantu abaqotho nabafelukholo ngosuku Lokwahlulelwa, noma ajabulele ukuba nabo ePharadesi.

Lo mvuzo omkhulu unikezwa labo abaziphilisa ngenhliziyo ehlanzekile namazwi aqotho. Bagwema inkohliso futhi baphathe wonke amakhasimende ngenhlonipho.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi ubuqotho ezindabeni zansuku zonke buyindlela yokusondela ku-Allah Taala.

Ikhulwa ligcina imali yalo ihlanzekile, ligweme ukulimaza abanye futhi lihlale lithembekile kuzo zonke izindaba.

Uma umuntu ephila ngaleyo ndlela, ibhizinisi lakhe liba indlela yokukhonza, kanti isimilo sakhe siba ukukhanya kulabo abamzungezile.

Hadith 27

آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِيَ خَانَ

Izimpawu zomzenzisi zintathu:

uma ekhuluma unamanga, uma enza isithembiso uyasiphula, futhi uma ethenjwa akathembeki. (Bukhari, Muslim)

Le Hadith ifundisa ukuthi kunezenzo ezintathu eziyizimpawu zomezenzisi.

Uma umuntu eqamba amanga, ephula izithembiso futhi ehluleka ukugcina ukuthenjwa, ukhombisa ukuziphatha okwenza ukholo lube buthakathaka futhi kulimaze abanye. Lezi zenzo zibhidliza ukuthembeka phakathi kwabantu futhi zidale ubumnyama enhliziyweni.

Izazi zichaza ukuthi ubuzenzisi buvela ngezindlela ezimbili.

Indlela yokuqala ubuzenzisi bokukholwa, okusho ukuziveza njengeMuslim, kuyilapho kufihlwa ukungakholwa. Indlela yesibili ubuzenzisi ezenzweni, okusho ukukhombisa izimfanelo ezifana nezomzenzisi kuyilapho umuntu eseyikholwa.

Izimfanelo ezibalulwe kule Hadith ziyingxenye yobuzenzisi ezenzweni. Uma umuntu evumela le mikhuba ukuthi ikhule, isusa ubuqotho futhi ilethe ukulimala kokomoya.

Ukuphulaisithembisokufaka ukwenza isithembiso ngaphandle Kwenhlosoyokusigcinanoma ukushiya isithembiso ngaphandle kwesizathu esifanele. I-Islam ifundisa ukuthi ikholwa kufanele libe qotho, lithembeke futhi ligcine lithembekile kuzo zonke izindaba.

Hadith 28

الْكَبَائِرُ: الْإِشْرَاقُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ، وَالْيَبْيُسُ الْغَمُوسُ

Izono ezinkulu yilezi: ukuhlanganisa abanye no-Allah Taala, ukungalaleli abazali, ukubulala umuntu ongenacala, nokufunga ngamanga. (Bukhari)

Le Hadith ikhuluma ngezono ezine ezinkulu kwi-Islam.

Ukuhlanganisa abanye no-Allah Taala yisono esikhulu kunazo zonke umuntu angasenza, ngoba ukukhonza kufanele u-Allah Taala yedwa.

Ukungalaleli abazali nakho kuyisono esinzima, ngoba abazali yibo abanakekela, bavikele futhi bazidela kakhulu. I-Islam isifundisa ukuhlonipha abazali, kungomunye yemisebenzi ephakeme kakhulu yekholwa.

Le Hadith iphinde ixwayise ngokuthatha impilo yomuntu ngaphandle kwelungelo. Ukubulala umuntu ngaphandle kwesizathu esifanele kuyicala elibi kakhulu, elibhidliza imindeneni nemiphakathi. Ikhulwa kufanele livikele abanye ekulimaleni futhi lihloniphe impilo yomuntu ngamunye.

Esinye isono esikhulu esishiwo lapha ukufunga ngamanga ngenhloso. Lokhu kwenzeka lapho umuntu efunga ngo-Allah Taala azi kahle ukuthi uqamba amanga. Isifungo esinjalo sikhombisa ukungahloniphi okukhulu igama lika-Allah Taala futhi sibopha umuntu esonweni esinzima. Ikhulwa ligcina amazwi alo eqotho futhi alisebenzisi igama lika-Allah Taala ngendlela yamanga noma yokunganaki.

Hadith 29

الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ، وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ

Ubulungiswa buyisimilo esihle, kanti isono yinto edala ukungakhululeki enhliziyweni yakho futhi ongathandi ukuthi abanye bazi ngayo.

(Muslim, Tirmidhi)

Isimilo esihle kule Hadith sichaza zonke izenzo ezijabulisa u-Allah Taala, noma ngabe yilezo eziphakathi komuntu noMdali wakhe noma lezo eziphakathi komuntu nabanye abantu. Ezinye izazi zichaza ukuthi, ukulunga yikho konke okuletha ukuthula enhliziyweni yekholwa. Umuntu ongcwele uyakwazi ukubona okuhle ngoba inhliziyo yakhe izizwa izinzile futhi ikhululekile lapho ekwenza.

Le Hadith iphinde ifundise ukuthi isono sinezimpawu. Olunye uphawu ukuthi inhliziyo iyaphazamiseka futhi ayikhululeki lapho umuntu ecabanga ukwenza isono. Olunye uphawu ukuthi lowo muntu uba namahloni lapho abanye bethola ngalokho akwenzayo. Lokhu kuyiqiniso ngomuntu onenhliziyو ehlanzekile, onokholo oluphilayo futhi obuyele ekulaleleni. Umuntu ocwile esonweni akakuzwa lokhu kuphazamiseka, ngoba inhliziyo yakhe iba buthakathaka futhi ayinamahloni.

Izazi zithi le Hadith ibhekisela ezimweni lapho umthetho ungacacile ngokuphelele. Uma umuntu engayitholi impendulo ecacile eQur'an noma eSunnah, inhliziyo yakhe ingamsiza ukuthi aqondiswe. Uma isifuba sakhe sidangele futhi engafuni abanye bazi ngaso, kufanele asiyeke ngenxa ka-Allah Taala.

Hadith 30

الْخَلْقُ عِيَالُ اللَّهِ فَأَحَبُّ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَحْسَنَ إِلَى عِيَالِهِ

Zonke izinto ezidalwe ngu-Allah Taala zincike kuYe, futhi ethandwa kakhulu ngu-Allah Taala phakathi kwendalo ileyo eyenza okuhle kulabo abancike kuye. (Shu'ab al-iman)

Le Hadith ifundisa ukuthi wonke umuntu uyingxenye yendalo ka-Allah Taala futhi uphila ngaphansi kokunakekelwa nomusa Wakhe.

Uma le Hadith ithi "labo abathembele ku-Allah," isho bonke abantu u- Allah Taala abahlinzekayo, abavikelayo futhi abaseke ngaso sonke isikhathi.

Njengoba abantu bengaphansi kokunakekelwa ngu-Allah Taala, ukuphatha abantu ngomusa kuyindlela yokuhlonipha Lowo owabadala.

Abantu abathandwa kakhulu ngu-Allah Taala yilabo abazuzisa abanye.

Ikhulwa libonisa umusa ngamazwi amnene, izenzo eziwusizo kanye nenhliziyo efisela wonke umuntu okuhle.

Kungaba umndeni, omakhelwane noma abantu abangabazi, lowo oletha induduzo, ukusekelwa noma induduzo kwabanye uthola indawo ekhethekile ku-Allah Taala.

Le Hadith isikhumbuza ukuthi isimilo esihle asibonwa kuphela enkonzweni, emthandazweni nasekuzileni ukudla. Kuyabonakala nasendleleni esiphatha ngayo abantu nsuku zonke.

Uma ikholwa lisiza abanye futhi lisakaza umusa, lisuke libonisa umusa u- Allah Ta'ala ambonise wona.

Isaziso Mayelana Nezindatshana Zokulandisa

UMufti Ashiq Ilahi Bulandshehri رحمه الله عليه wafaka inani elincane lezindatshana zokulandisa ezibuthakathaka encwadini Zad al-Taalibin, ngoba inhloso enkulu yale ncwadi wukukhuthaza izenzo ezinhle, ukwakha isimilo esihle nokuthambisa inhliziyiyo.

Izazi zivumile ukusebenzisa izindatshana zokulandisa ezibuthakathaka ezindabeni zezimfanelo ezinhle nezikhumbuzo, ngaphansi kwemigomo ecacile.

Izindatshana zokulandisa ezikulencwadi ngokujwayelekile zigcizelela izimfanelo ezifana nobuqotho, ukuthobeka, umusa, ukuphana, ukuphenduka nokuhlala uqaphele uAllah Taala, okuyizimfanelo eziqinisekiswa ngokuqinile yiQuraan namaHadith.

Ukuqoqwa KwamaHadith 1 kuyu ku-30

Hadith 1

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

Inkolo iyiseluleko esiqotho.

Reference: Muslim

Hadith 2

الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ

Ukunxusa / ukuthandaza (Dua), isisekelo sokukhonza

Reference: Tirmidhi

Hadith 3

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

Umuntu uyoba kanye nalabo abathandayo

Reference: Bukhari, Muslim

Hadith 4

الْأَنفَاتُ مِنَ اللَّهِ وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ

Ukubekhezela kuvela ku-Allah, futhi ukuxhamazela kuvela kuSathane.

Reference: Tirmidhi

Hadith 5

الْمَجَالِسُ بِأَلَمَاتٍ

Imihlangano kufanele igcinwe iyimfihlo.

Reference: Abu Dawud

Hadith 6

الْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ

Ihaya (ukuziphatha okuhloniphekile) kuyigatsha lokholo.

Reference: Bukhari, Muslim

Hadith 7

أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا، وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا

Izindawo ezithandeka kakhulu emehlweni ka-Allah Ta'ala amaMusjid, futhi izindawo ezingathandeki kakhulu emehlweni ka-Allah Ta'ala izimakethe.

Reference: Muslim

Hadith 8

الْمُؤْمِنُ غَرَّ كَرِيمٌ وَالْفَاجِرُ حَبُّ لَيْئِمٍ

Ikhohla lingumuntu ophanayo nomethembayo, kanti isoni ngumuntu onobuqili futhi ononya.

Reference: Abu Dawud, Tirmidhi

Hadith 9

الظُّلْمُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Ukucindezela kuyoba ubumnyama ngosuku Lokwahlulelwa.

Reference: Bukhari

Hadith 10

الدُّنْيَا سَجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ

Lo mhlaba uyijele lekholwa futhi uyipharadesi kwabangakhohwayo.

Reference: Muslim, Tirmidhi

Hadith 11

الْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى

Isandla esiphezulu esiphanayo singcono kunesandla esingezansi esamukelayo.

Reference: Bukhari, Muslim

Hadith 12

الْطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ

Ukuhlanzeka kuyingxenywe yokholo.

Reference: Muslim

Hadith 13

الْجَرَسُ مَزَامِيرُ الشَّيْطَانِ

Insimbi ngumtshingo kasathane

Reference: Muslim

Hadith 14

الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ كَالصَّائِمِ الصَّابِرِ

Lowo odlayo abese ebonga ufana nalowo ozilayo abese ebekezela.

Reference: Tirmidhi, Darami

Hadith 15

الْبَادِئُ بِالسَّلَامِ بَرِيٌّ مِّنَ الْكِبَرِ

Lowo oqala ukubingelela (Salaam) ukhululekile ekuzikhukhumezeni.

Reference: Shu'ab al-Iman

Hadith 16

السَّوَاكُ مَطَهْرَةٌ لِّلْفَمِّ مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ

IMiswak ihlanza umlomo futhi ithokozisa u-Allah Taala.

Reference: Bukhari (ta'liqan), Nasa'i, Darami

Hadith 17

الْمُسْلِمُ مَن سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِّسَانِهِ وَيَدِهِ

IMuslim ilowo olimini lwakhe nasesandleni sakhe amanye
amaMuslim aphephile.

Reference: Bukhari, Muslim

Hadith 18

الْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَّكَ أَوْ عَلَيْكَ

IQuran ingaba ubufakazi kuwe noma imelane nawe.

Reference: Muslim

Hadith 19

الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِّنْ جَلِيسِ السُّوءِ، وَالْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِّنْ الْوَحْدَةِ، وَإِمْلَأُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِّنِ السُّكُوتِ،
وَالسُّكُوتُ خَيْرٌ مِّنْ إِمْلَاءِ الشَّرِّ

**Ukuhlala wedwa kungcono kunokuhamba nabantu ababi, kanti
ukuhamba nabantu abalungileyo kungcono kunokuhlala wedwa.
Ukukhuluma amazwi amahle kungcono kunokuthula, kanti ukuthula
kungcono kunokukhuluma okubi.**

Reference: Mustadrak, Shu'ab al-Iman

Hadith 20

التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ

Lowo ophenduka esonweni ufana nomuntu ongenaso isono.

Reference: Ibn Majah, al-Mu'jam al-Kabir

Hadith 21

الْإِقْتِصَادُ فِي النَّفَقَةِ نِصْفُ الْمَعِيشَةِ، وَالتَّوَدُّ إِلَى النَّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ، وَحُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ

**Ukonga ekusebenziseni imali kuyingxenye yokuphila, ukuba
nobungane nabantu kuyingxenye yobuhlakani, kanti ukubuza
imibuzo emihle kuyingxenye yolwazi.**

Reference: Shu'ab al-Iman

Hadith 22

الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ اتَّبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا
وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ

**Umuntu ohlakaniphile yilowo ozahlulelayo futhi asebenzele iLizayo,
kanti oyisiwula ilowo olandela izifiso zakhe bese ethemba uMusa ka-
Allah.**

Reference: Tirmidhi, Ibn Majah

Hadith 23

الْمُؤْمِنُ مَأْلُفٌ وَلَا خَيْرَ فِي مَن لَّا يَأْلَفُ وَلَا يُؤْلَفُ

Ikholwa umuntu ozwana nabanye abantu, futhi nabanye bayazwana naye. Akukho okuhle kumuntu ongazwani nabantu, futhi abantu bengazwani naye.

Reference: Musnad Ahmad, Shu'ab al-Iman

Hadith 24

الْغِنَاءُ يُنْبِتُ التَّفَاقُ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِتُ الْمَاءُ الزَّرْعَ

Ukucula kukhulisa ubuzenzisi enhliziyweni, njengoba nje namanzi ekhulisa izitshalo.

Reference: Shu'ab al-Iman

Hadith 25

التَّجَارُ يُحْشَرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فُجَّارًا إِلَّا مَنِ اتَّقَى وَبَرَ وَصَدَقَ

Abathengisi bayoqoqwa ngosuku Lokwahlulelwa njengaboni, ngaphandle kwalabo abesaba u-Allah Taala, abenza okulungile futhi abakhuluma iqiniso.

Reference: Tirmidhi, Ibn Majah, Darami

Hadith 26

التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ

Umthengisi oqotho nothembekile uyoba kanye nabaphrofethi, abaqotho kakhulu, nabafelukholo.

Reference: Tirmidhi, Darami, Daraqutni

Hadith 27

آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِيَ خَانَ

Izimpawu zomzenzisi zintathu: uma ekhuluma unamanga, uma enza isithembiso uyasiphula, futhi uma ethenjwa akathembeki.

Reference: Bukhari, Muslim

Hadith 28

الْكَبَائِرُ: الْإِشْرَاقُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ، وَالْيَمِينُ الْغَمُوسُ

Izono ezinkulu yilezi: ukuhlanganisa abanye no-Allah Taala, ukungalaleli abazali, ukubulala umuntu ongenacala, nokufunga ngamanga.

Reference: Bukhari

Hadith 29

الْبِدُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ، وَكَرِهْتَ أَنْ يَطْلُعَ عَلَيْهِ النَّاسُ

Ubulungiswa buyisimilo esihle, kanti isono yinto edala ukungakhululeki enhliziyweni yakho futhi ongathandi ukuthi abanye bazi ngayo.

Reference: Muslim, Tirmidhi

Hadith 30

الْخُلُقُ عِبَالُ اللَّهِ فَأَحَبُّ الْخُلُقِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَحْسَنَ إِلَى عِيَالِهِ

Zonke izinto ezidalwe ngu-Allah Taala zincike kuYe, futhi ethandwa kakhulu ngu-Allah Taala phakathi kwendalo ileyo eyenza okuhle kulabo abancike kuye.

Reference: Shu'ab al-iman

Izinkomba zamaHadith 1 kuya ku-30

Inombolo yeHadith	Mishkat al-Masabih	Mirqat al-Mafatih [I]	Inombolo ku-Miqat [II]	Mirqat al-Mafatih [II]	Mazahir-e- Haq
Hadith Ngenhloso	11	1:39	1	1:192	1:78
1	423	9:224	4966	8:701	4:542
2	194	5:37	2231	5:13	2:471
3	426	9:250	5008	8:740	4:564
4	429	9:279	5054	8:785	4:596
5	430	9:283	5062	8:791	4:601
6	12	1:70	5	1:140	1:96
7	68	2:192	696	2:400	1:493
8	432	9:297	5085	8:812	4:613
9	434	9:319	5123	8:846	4:636
10	439	9:347	5158	9:7	4:670
11	162	4:175	1843	4:351	2:232
12	38	1:318	281	2:5	1:273
13	338	7:327	3895	7:446	3:779
14	365	8:182	4205	8:40	4:104
15	400	9:69	4666	8:450	4:367
16	44	2:6	381	2:94	1:323
17	15	1:108	6/33	1:143/1:198	1:98
18	38	1:320	281	2:7	1:673
19	414	9:162	4864	8:602	4:481
20	206	5:151	2363	5:196	2:573
21	430	9:286	5066	8:795	4:604
22	451	10:40	5289	9:141	4:783
23	425	9:243	4995	8:729	4:558
24	411	9:134	4810	8:557	4:451
25	243	6:54	2799	6:42	3:58
26	243	243	2796	6:40	6:53
27	17	1:125	55	1:225	1:140
28	17	1:122	50	1:220	1:136
29	431	9:291	5072	8:803	4:609
30	425	9:244	4999	8:731	4:559

NB:

Le ncwadi ilungiswe ngenhloso eqotho yokwabelana ngolwazi oluwusizo.

Zonke izinyathelo zithathiwe ukuqinisekisa ukuthi okuqukethwe kuhlala kuyiqiniso futhi kuhambisana nezimfundiso zeQuraan neSunnah, njengoba kwaqondwa futhi kwasetshenziswa ngabanduleli bethu abalungileyo.

Inhloso yethu ukwethula isihloko ngendlela ekhuthaza ukucabanga, ukwenza nokubonga ku-Allah Taala ngezibusiso zaKhe ezingenakubalwa.

Noma imaphi amaphutha avela ngenxa yemikhawulo yethu, futhi sicela ngokuthobeka intethelelo nesiqondiso ku-Allah Taala ezincwadini zethu zesikhathi esizayo.

Ngeminye imibuzo noma iziphakamiso, sicela usithinte ku:

salaamatpublications@gmail.com

Salaamat publications

Mohammed Patel (maulana)



— For Inquiries —
Salaamat Publications
salaamatpublications@gmail.com